

Otázky k závěrečné zkoušce z dramatické výchovy

1. Co je DV, její podstata a místo mezi ostatními obory estetické výchovy

Dramatické umění-dramatická výchova (dramatická kultura, divadlo, výchova, drama, dramatická hra, dramatická výchova). Interdisciplinární charakter DV. DV a sociálně psychologický výcvik.

2. Postavení DV v RVP

Osobnosti spojené s prosazením DV v RVP. Vývoj problematiky vymezení oblasti DV v RVP pro základní vzdělávání. Vývoj problematiky zařazení DV pro gymnázia do RVP a jeho současný stav.

3. Cíle DV

Srovnání pedagogických cílů obecných a specifických pro DV. Pedagogické, umělecké a etické cíle DV.

4. Základní metody využívané v DV

Vymezení pojmu metoda, základní metody DV- charakteristika, třídění, požadavky kladené na metody používané v DV. Další didaktické metody používané v DV. Metody práce na inscenaci.

5. Základní techniky využívané v DV

Vymezení pojmu technika, základní techniky v DV, požadavky kladené na techniky používané v DV.

6. Zařazení DV ve škole

DV jako samostatný předmět – metody DV ve vyučování jiných předmětů. Struktura osnov předmětu DV a jejich aplikace. Charakteristika a specifika vyučovací hodiny, lekce, projektu.

7. Zájmová DV a její specifika

Možnosti zařazení DV v zájmové oblasti, oblasti reedukace. Charakteristika a specifika lekce, projektu, dílny, semináře, dlouhodobého kurzu, reedukačního programu atd. Perspektivy oboru. Současný systém přehlídek a soutěží v oblasti zájmové umělecké činnosti (organizace metodické práce, instituce, sdružení atd.)

8. Učitel DV

Obecné požadavky na učitele, osobnostní a psychosomatická vybavenost učitele DV, specifické schopnosti a dovednosti, postavení učitele a žáka v procesu DV. Systém vzdělávání a přípravy učitelů DV (kritéria výběru, profil absolventa atd.)

9. Stavba lekce DV

Přípravné práce učitele v DV. Činnost učitele v průběhu lekce. Význam motivace a uvolnění v DV. Budování víry. Stavba hodiny dle Aristotela, dle Warwicka Dobsna, dle Dany Svozilové.

10. Kritéria hodnocení v DV a jeho místo v DV

Druhy hodnocení. Význam zpětné vazby ze strany učitele, ze strany účastníků.

11. Srovnání pojmů didaktická hra – dramatická hra, její struktura

12. Srovnání pojmů sociodrama – psychodrama a jejich využití v praxi

Historie sociodramatu a psychodramatu a jejich významní představitelé. Sociodrama v DV. Psychodrama v lékařské praxi.

13. Vysvětlete vztah mezi divadlem a dramatickou výchovou

Vysvětli základní rozdíl mezi divadlem a dramatickou výchovou. Pojmenuj jejich společné cíle a rozdíly. Vysvětli pojmy dramatické jednání, dramatický děj, dramatická postava.

14. Dětské divadlo

Divadlo pro děti. Divadlo hrané dětmi. Druhy divadel hraných pro děti. Zvláštnosti dětského divadla. Postupy práce na inscenaci-vztah procesu a produktu v obou typech divadla. Problematika dětského herectví. Pohled diváka na divadlo hrané dětmi. Cíle a význam veřejného vystupování v DV. Učitel v roli režiséra.

15. Divadlo fórum

Život a dílo Augusta Boala. Historický vývoj divadla fórum. Základní pravidla divadla fórum. Herec, divák a joker v DF. Jednotlivé kroky při výstavbě DF. Uplatnění DF v našem školství.

16. Divadlo ve výchově

Principy divadla ve výchově-formy, využití a možnosti uplatnění ve vzdělávacím procesu a podmínkách dnešní školy. Specifika „školního divadla“- účel, formy, postupy.

17. Strukturované drama

Charakteristika a princip strukturovaného dramatu. Významní představitelé. Role učitele ve strukturovaném dramatu. Druhy strukturovaného dramatu dle stupně připravenosti. Stavba a techniky strukturovaného dramatu.

18. Využití projektové metody ve výuce DV

Historie projektového vyučování a jeho hlavní představitelé. Projektová výuka v našem školství. Jména spjatá s využitím DV v projektovém vyučování u nás. Typy projektů.

19. Volba námětů a předloh v DV

Vysvětlete pojmy téma, námět, látka, předloha z hlediska literární teorie a z hlediska dramatické výchovy. Klady a zápory práce v DV dle literární předlohy. Základní literární žánry z hlediska jejich vhodnosti pro dramatickou práci ve skupině. Klady a zápory dramatické práce dle volně zvoleného námětu či tématu.

20. Vysvětlete kritéria volby námětu či látky pro práci v hodině DV

Věková charakteristika z hlediska DV. Třída jako malá sociální skupina (skupinová dynamika). Možnosti osobnostně sociálního rozvoje v DV ve vztahu k věkovým zvláštnostem (naplňování sociálních potřeb, rozdíly mezi dospělými a dětmi v procesu DV atd.)

21. Vysvětlete, jak působí DV na sociální rozvoj, rozvíjení komunikativních dovedností, obrazotvornost, tvořivost, rozvíjení kritického myšlení, emocionální rozvoj, sebepoznání, estetický rozvoj

22. Vyjmenujte a vysvětlete základní pojmy DV

např. fikce, „jako“, jednání, role, situace, konflikt, hra, dramatická hra, hra v roli, štronzo, horké křeslo apod.

23. Hlavní směry vývoje DV v USA a jejich představitelé

Charakter amerického tvořivého dramatu a jeho vliv na vývoj DV u nás. Vývoj, tendence, cíle. Významní představitelé- literatura, články, atd. Hlavní metody tvořivého dramatu. Přednosti a nevýhody tvořivého dramatu. Uplatnění práce s literaturou v tvořivém dramatu.

24. Hlavní směry vývoje DV ve VB e jejich představitelé

Charakter britského dramatu ve vyučování a jeho vliv na vývoj DV u nás. Vývoj, tendence, cíle. Významní představitelé- literatura, články, atd. Základní prvky drama ve vyučování. Metody a techniky užívané v drama ve vyučování.

25. Vývoj DV v ČR

Vývoj, tendence, cíle. Významní představitelé (M.Disman, J. Mlejnek)-literatura, články atd. Moderní pojetí DV, jeho vznik, vazba na reformní pedagogické směry. Vývoj metodiky DV.

26. Porovnejte pedagogické principy školního divadla 16.-18. století s principy DV v současnosti

Historický přehled vývoje a uplatnění dětského divadla a dramatických prostředků ve výchově a vzdělávání. Řádové školní divadlo v českých zemích. Školní hry J.A.Komenského.

DOPORUČENÁ LITERATURA

- BLÁHOVÁ, K. *Uvedení do systému školní dramatiky*. Praha : IPOS, 1996. ISBN 80-7068-070-9.
- KOLEKTIV. *Tvořivá škola*. Brno:Paido, 1998. ISBN 80-85931-63-X.
- KOŤÁTKOVÁ, S. a kol. *Vybrané kapitoly z dramatické výchovy*. Praha : IPOS, 1998. ISBN 80-7184-756-9.
- KOVALČÍKOVÁ, I.; MAJZLANOVÁ, K.; PAVLOVSKÁ, M.; PELÁN, J. *Variácie podob výchovnej dramatiky*. Prešov : LANA, 2003. ISBN 80-9683112-8-3.
- MACHKOVÁ, E. *Metodika dramatické výchovy*. Praha : Arama, 1988. ISBN 80-7068-166-7.
- MACHKOVÁ, E. *Úvod do studia dramatické výchovy*. Praha : IPOS, 1998. ISBN 80-7068-103-9.
- MORGANOVÁ, N., SAXTONOVÁ, J. *Vyučování dramatu*. Praha : Arama, 2001. ISBN 80-901660-2-4.
- PAVLOVSKÁ, M. *Tvořivá dramatika ve výuce slohu*. Brno : CERM, 1996. ISBN 80-7521-035-3.